

การศึกษาแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของชุมชน ในการแก้ไขปัญหายาเสพติดในเด็กและเยาวชนในเขตเทศบาลตำบลไผ่รอบ อำเภอโพธิ์ประทับช้าง จังหวัดพิจิตร

A Study on the Development of Participation of a Community to the Problem of drugs In children and youth In the Municipality of Sub District Phairob

Phopratapchang District Phichit Province.

พิมพ์นภัส ภูมิจารณ์¹ ดร.โชติ บดีรัฐ²

¹ นักศึกษาหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารจัดการภาครัฐ

มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

² อาจารย์ประจำ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพการมีส่วนร่วมของชุมชน ในการแก้ไขปัญหายาเสพติด ในเด็ก และเยาวชน ในเขตพื้นที่เทศบาลตำบลไผ่รอบ 2) เปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีปัจจัยส่วนบุคคลต่างกันเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาที่มีส่วนร่วมของชุมชน และ 3) เสนอแนะแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของชุมชน ในการแก้ไขปัญหายาเสพติดในเด็กและเยาวชน ในเขตพื้นที่เทศบาลตำบลไผ่รอบ อำเภอโพธิ์ประทับช้าง จังหวัดพิจิตร ไปใช้ ซึ่งเป็นการวิจัยเชิงปริมาณ ใช้กลุ่มตัวอย่างที่ได้จากการกำหนดขนาดด้วยตารางสำเร็จรูปของ "Taro Yamane" ที่จำนวน 380 คน เครื่องมือที่ใช้สำหรับการเก็บรวบรวมข้อมูลได้แก่ แบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา และสถิติอนุมาน

ผลการวิจัยพบว่า 1) แนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของชุมชน ในการแก้ไขปัญหายาเสพติดในเด็กและเยาวชน ทั้งหมด 5 ด้าน พบว่า โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การมีส่วนร่วม ในการร่วมคิด รองลงมาตามลำดับ คือ การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ การมีส่วนร่วมในการร่วมประเมินผล การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ และการมีส่วนร่วมในการร่วมเสนอแนะปรับปรุง 2) ปัจจัยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการแก้ไขปัญหายาเสพติดในเด็กและเยาวชน จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลพบว่า อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ มีผลต่อการมีส่วนร่วมของชุมชน เพื่อแก้ไขปัญหายาเสพติดในเด็ก และเยาวชน ส่วน เพศ สถานภาพสมรส ไม่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของชุมชน เพื่อแก้ไขปัญหายาเสพติดในเด็ก และเยาวชน ในเขตพื้นที่เทศบาลตำบลไผ่รอบ อำเภอโพธิ์ประทับช้าง จังหวัดพิจิตร 3) แนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของชุมชน ในการแก้ไขปัญหายาเสพติดในเด็กและเยาวชน พบว่า เทศบาลตำบลควรตระหนักและใส่ใจในการแก้ปัญหายาเสพติดอย่างเร่งด่วน โดยส่งเสริมให้ประชาชนมีการรวมกลุ่มเป็นเครือข่ายชุมชน เพื่อร่วมติดตาม ดูแล เฝ้าระวังผู้ค้าและผู้เสพยาเสพติด ควรมีการจัดหาวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดสามารถปฏิบัติได้จริง และที่สำคัญควรมีสิ่งจูงใจสำหรับผู้ซื้อและผู้ขายยาเสพติด เช่น เงินรางวัล หรือเกียรติบัตร เป็นต้น ตลอดจนมีการเปิดโอกาสให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผลในทุกระยะของกิจกรรม/โครงการ เพื่อเป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหายาเสพติดได้อย่างแท้จริง

คำสำคัญ

การมีส่วนร่วมของชุมชน, ยาเสพติด, เด็กและเยาวชน, แนวทางการพัฒนา

Abstract

The purposes of this research were 1) to study the state of the community participation in drug problem solving among children and youth in Phairob Sub-district, 2) to compare the opinions of people who have different individual factors on the guidelines developed with the participation of the community. and 3) to suggest the involvement of community development. It was a quantitative research. The samples were 380 people by using Taro Yamane's formula. The data were collected by using questionnaire and analyzed by using descriptive and inferential statistics.

The findings were as follows 1) The community participation development model in drug problem solving among children and youth in 5 facets overall was in a high level and when considering each facet it was found that the thinking participation was in a highest mean, operational participation, assessment participation, decision making participation and recommendation participation were ranked secondly. 2) Factors in community participation in drug problem solving among children and youth classifying by personal factors found that age, educational level, career, and income resulted in the community participation; whereas, gender, marital status did not result in the community participation 3) The community participation development in drug problem solving among children and youth found that the local administration should be aware and pay close attention to the urgent problem solving by promoting the networking among the community in order to follow up, watch for the drug dealer and drug addicted. The measure in finding materials that can prevent and suppress the drug is a must and also the incentive (rewards in the forms of money and certificate) of informing on drug resources should be implemented as well as the allowing public to participate in the follow up and evaluate the on-going activity for the real drug solving.

Keywords

Participation Community, Drug, Child and Youth, Guidelines development

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัญหายาเสพติดในประเทศไทยมีมาช้านาน แม้ว่ารัฐบาลทุกยุคทุกสมัยจะพยายามแก้ไขปัญหมาแล้ว แต่ก็มิได้ทำให้ปัญหายาเสพติดนั้นหมดสิ้นไป ปัญหายาเสพติดเป็นปัญหาสังคมที่ทุกภาคส่วนได้ให้ความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง เพราะสถานการณ์ การแพร่ระบาดอย่างรุนแรงของยาเสพติดในปัจจุบันนี้ได้ทำลายศักยภาพของประชากรของชาติ ให้เป็นบุคคลที่ขาดสมรรถภาพและเป็นปัญหาสังคม อีกทั้งยังเป็นบ่อนทำลายอนาคต ของเด็กและเยาวชนซึ่งถือได้ว่าเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศชาติ ปัญหายาเสพติดที่นับวันจะทวีความรุนแรงมากยิ่งขึ้น นอกจากนี้ยาเสพติดยังเป็นบ่อเกิดที่จะนำไปสู่ปัญหาอื่น ๆ เช่น ปัญหาอาชญากรรม, ปล้น, ชิงทรัพย์, ลักทรัพย์ และปัญหาอื่น ๆ อีกมากมาย ล้วนเป็นอันตรายต่อสังคมอย่างยิ่ง เด็กและเยาวชนจึงเป็นเหยื่อกลุ่มใหญ่ ของขบวนการค้ายาเสพติด ปัจจุบันมีเด็กและเยาวชนจำนวนไม่น้อยที่ตกเป็นเหยื่อทั้งในฐานะผู้เสพ หรือ ผู้ค้า หรือทั้งผู้เสพและผู้ค้ายาเสพติด ดังนั้น หน่วยงาน องค์กรต่าง ๆ ทุกภาคส่วน รวมไปถึงท้องถิ่น

หรือชุมชนที่จะต้องผนึกกำลัง ร่วมกันเฝ้าระวังอนาคตของชาติให้ปลอดภัยจากยาเสพติดร่วมกันหาแนวทางพัฒนาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการป้องกันแก้ไขปัญหายาเสพติด

ในปัจจุบันการแก้ไขปัญหายาเสพติด อยู่ในมือของผู้รับผิดชอบตามกฎหมาย ซึ่งยังไม่สามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพเพียงพอ จึงเป็นที่ยอมรับกันว่าการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดให้ได้ อย่างยั่งยืนนั้นคือ การสร้างชุมชนเข้มแข็งเป็นชุมชนที่มีคุณภาพมีภูมิปัญญาและการเรียนรู้ สมานฉันท์ เอื้ออาทรซึ่งกันและกัน การดำเนินการป้องกันการแพร่ระบาด และการปราบปรามยาเสพติดนั้น จึงจำเป็นต้อง การความร่วมมือจากทุกฝ่าย ไม่ว่าจะเป็น ข้าราชการการเมืองทุกระดับ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และที่สำคัญผู้นำชุมชนต่าง ๆ ซึ่งเป็นปัจจัยที่มีบทบาทสำคัญ ในการกระตุ้นให้คนในชุมชนรวมตัวกัน เพื่อป้องกัน รวมไปถึงแก้ไขปัญหายาเสพติดในเด็กและเยาวชน

เทศบาลตำบลไผ่รอบ อำเภอโพธิ์ประทับช้าง จังหวัดพิจิตร มีเขตพื้นที่รับผิดชอบทั้งหมด 18 หมู่บ้าน มีประชากรทั้งหมด 7,743 คน เป็นชาย 3,735 คน หญิง 4,008 คน (แผนพัฒนาสามปี, 2556 - 2558 : 3) เป็นตำบลหนึ่งที่มีการแพร่ระบาด, การเสพ, และการค้ายาเสพติด โดยเฉพาะในกลุ่มของเด็กและเยาวชนทั้ง ในสถานศึกษาและนอกสถานศึกษา จึงจำเป็นต้องดำเนินการแก้ไขปัญหายาโดยด่วน แต่การแก้ปัญหานี้จะใช้วิธีการปราบปรามโดยการจับกุมอย่างเดียว นั้น ก็ช่วยแก้ปัญหาให้ทุเลาลงเท่านั้น หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จึงได้หาวิธี ป้องกันการแพร่ระบาด ของยาเสพติด โดยกำหนดโครงการและกิจกรรมให้คนในชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม เช่น กิจกรรมสอดส่อง ผู้เสพ ผู้ค้า มีการจัดอบรมให้รู้โทษของยาเสพติด เป็นต้น

การมีส่วนร่วมของชุมชน ในการแก้ไขปัญหายาเสพติด จึงเป็นสิ่งสำคัญ ซึ่งได้มีการปฏิบัติมาในระดับหนึ่ง ในรูปของโครงการต่าง ๆ แต่อาจจะยังไม่ได้ผลเพียงพอ นัก ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาถึงการพัฒนาการมีส่วนร่วมให้มากขึ้น จากสภาพปัญหาดังกล่าว จึงทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษา แนวทางพัฒนาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการแก้ไขปัญหายาเสพติดในเด็กและเยาวชนในเขตพื้นที่เทศบาลตำบลไผ่รอบ อำเภอโพธิ์ประทับช้าง จังหวัดพิจิตร ตลอดจนปัญหาอุปสรรคในการศึกษาแนวทางพัฒนาการมีส่วนร่วมของชุมชน ในการแก้ไขปัญหายาเสพติดในเด็กและเยาวชน เพื่อให้เด็กและเยาวชน ซึ่งถือได้ว่าเป็นอนาคตของชาติ เป็นกำลังสำคัญต่อการพัฒนาประเทศให้เจริญ บรรลุวัตถุประสงค์ ได้ห่างไกลจากปัญหายาเสพติดซึ่งเป็นปัญหาสำคัญ เป็นบ่อนทำลายชาติอยู่ในขณะนี้ และเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุง พัฒนาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการแก้ไขปัญหายาอื่น ๆ ของชุมชน ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของชุมชน ในการแก้ไขปัญหายาเสพติดในเด็กและเยาวชน ในเขตพื้นที่เทศบาลตำบลไผ่รอบ อำเภอโพธิ์ประทับช้าง จังหวัดพิจิตร
2. เพื่อศึกษาปัจจัยการมีส่วนร่วมของชุมชน ในการแก้ไขปัญหายาเสพติดในเด็กและเยาวชน ในเขตพื้นที่เทศบาลตำบลไผ่รอบ อำเภอโพธิ์ประทับช้าง จังหวัดพิจิตร
3. เพื่อหาแนวทางพัฒนาการมีส่วนร่วมของชุมชน ในการแก้ไขปัญหายาเสพติด ในเด็กและเยาวชน ในเขตพื้นที่เทศบาลตำบลไผ่รอบ อำเภอโพธิ์ประทับช้าง จังหวัดพิจิตร

สมมติฐานการวิจัย

ประชาชนที่มี เพศ อายุ สถานภาพครอบครัว ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่างกัน มีแนวทางพัฒนาการมีส่วนร่วมของชุมชน ในการแก้ไขปัญหายาเสพติดในเด็กและเยาวชนในเขตพื้นที่เทศบาลตำบลไผ่รอบ อำเภอโพธิ์ประทับช้าง จังหวัดพิจิตร แตกต่างกัน

ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ กำหนดขอบเขตของการวิจัย ดังนี้

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา ในการศึกษาครั้งนี้ผู้ศึกษาเน้นศึกษาแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของชุมชน ในการแก้ไขปัญหาเสพติดในเด็กและเยาวชนในเขตพื้นที่เทศบาลตำบลไผ่รอบ อำเภอโธ่ประทบข้าง จังหวัดพิจิตร

2. ขอบเขตด้านพื้นที่ ประชาชนในเขตพื้นที่เทศบาลตำบลไผ่รอบ อำเภอโธ่ประทบข้าง จังหวัดพิจิตร

3. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ประชากร ได้แก่ ประชาชนในชุมชน ในเขตพื้นที่รับผิดชอบเทศบาลตำบลไผ่รอบ อำเภอโธ่ประทบข้าง จังหวัดพิจิตร จำนวน 7,743 คน ส่วนกลุ่มตัวอย่าง เป็นการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) ได้แก่ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลตำบลไผ่รอบ ที่ได้จากการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างด้วยตารางสำเร็จรูปของ Taro Yamane ที่ระดับความเชื่อมั่น 95 % และที่ระดับความคลาดเคลื่อน $\pm 5 \%$

4. ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา ประกอบด้วย ตัวแปรต้น ได้แก่ ข้อมูลทั่วไปของบุคคล เช่น เพศ อายุ สถานภาพครอบครัว ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ ส่วนตัวแปรตาม ได้แก่ ด้านการมีส่วนร่วมในการร่วมคิด การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ การมีส่วนร่วมในการร่วมประเมินผล และการมีส่วนร่วมในการร่วมเสนอแนะปรับปรุง

วิธีดำเนินการวิจัย

ในส่วนของวิธีการดำเนินการวิจัย ผู้วิจัยใช้วิธีวิจัยเชิงปริมาณ เพื่อต้องการให้ได้รับข้อมูลทั้งเชิงประจักษ์ โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยตามขั้นตอนต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ได้แก่ ประชาชนในชุมชน ในเขตพื้นที่รับผิดชอบเทศบาลตำบลไผ่รอบ อำเภอโธ่ประทบข้าง จังหวัดพิจิตร จำนวน 7,743 คน ส่วนกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ประชาชนในชุมชน ในเขตพื้นที่รับผิดชอบเทศบาลตำบลไผ่รอบ อำเภอโธ่ประทบข้าง จังหวัดพิจิตร การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างใช้ตารางสำเร็จรูปคำนวณหาจำนวนกลุ่มตัวอย่างของ Taro Yamane (Taro Yamane, 1973, หน้า 125) ได้จำนวนที่เหมาะสม 380 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้ แบบสอบถาม ในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยผู้วิจัยได้แบ่งแบบสอบถามออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบตรวจสอบรายการ จำแนกตาม เพศ อายุ สถานภาพครอบครัว ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้

ตอนที่ 2 วิเคราะห์แบบสอบถามเกี่ยวกับการเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของชุมชน

ตอนที่ 3 วิเคราะห์เกี่ยวกับการเสนอแนะแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของชุมชน เพื่อแก้ไขปัญหาเสพติดในเด็กและเยาวชนในเขตพื้นที่เทศบาลตำบลไผ่รอบ อำเภอโธ่ประทบข้าง จังหวัดพิจิตร ไปใช้

การสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. การศึกษาหลักการ ทฤษฎี แนวคิด และเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาแนวทางการมีส่วนร่วมของชุมชนในการแก้ไขปัญหาเสพติดในเด็กและเยาวชนในเขตพื้นที่เทศบาลตำบลไผ่รอบ อำเภอโพธิ์ประทับช้าง จังหวัดพิจิตร เพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม
2. วิเคราะห์เนื้อหา และกำหนดกรอบแนวคิดในการสร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมการมีส่วนร่วมทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ 1) การมีส่วนร่วมในการร่วมคิด 2) การมีส่วนร่วมในการร่วมตัดสินใจ 3) การมีส่วนร่วมในการร่วมปฏิบัติ 4) การมีส่วนร่วมในการร่วมประเมินผล และ 5) การมีส่วนร่วมในการร่วมเสนอแนะปรับปรุง
3. ดำเนินการร่างแบบสอบถามให้ครอบคลุมขอบเขตเนื้อหาของการวิจัยและนำแบบสอบถามเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา และปรับปรุงแก้ไขตามที่อาจารย์ที่ปรึกษาเสนอแนะ
4. นำเครื่องมือที่สร้างเสร็จแล้วไปหาคุณภาพด้วยการหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของเครื่องมือ โดยนำเครื่องมือฉบับร่างให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ จำนวน 3 คน
5. นำแบบสอบถามที่ได้รับจากผู้เชี่ยวชาญ มาวิเคราะห์ดัชนีความสอดคล้อง IOC (Item Objective Congruence) คัดเลือกข้อที่มีค่าเฉลี่ย 0.60 – 1.00 ได้ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.63 จากนั้นนำแบบสอบถามมาทำการปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญและเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์อีกครั้งหนึ่ง
6. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขไปทดลองใช้ (try out) กับประชากรในชุมชนตำบลเนินปอที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาจำนวน 30 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (reliability) ของแบบสอบถาม (พวงทอง ทวีรัตน์, 2540, หน้า 125 - 126) สภาพการมีส่วนร่วมของชุมชนเพื่อแก้ไขปัญหาเสพติดในเด็กและเยาวชนในเขตพื้นที่เทศบาลตำบลไผ่รอบ โดยใช้สูตรหาค่าความเที่ยงแบบสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha - Coefficient) ของครอนบาร์ค (Cronbrach) ได้ค่าเท่ากับ 0.92

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามตามกระบวนการต่างๆ ดังนี้ ขออนหนังสือรับรองและแนะนำตัวผู้วิจัยจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม ถึงเทศบาลตำบลไผ่รอบ อำเภอโพธิ์ประทับช้าง จังหวัดพิจิตร เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล จัดเตรียมแบบสอบถามให้เพียงพอกับจำนวนกลุ่มตัวอย่าง ส่งแบบสอบถามและจัดเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเองทั้งหมด จำนวน 380 ชุด นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์ของการตอบคำถาม หลังจากนั้นนำแบบสอบถามที่ตรวจสอบแล้วไปวิเคราะห์ข้อมูล

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูล โดยนำแบบสอบถามที่ทำการตอบแล้วมาวิเคราะห์ประมวลผล โดยดำเนินการ ดังนี้ คือ

1. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ ใช้สถิติเชิงพรรณนา และสถิติเชิงอนุมาน รวมถึงใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางคอมพิวเตอร์ สำหรับการวิจัยทางสังคมศาสตร์ ดังนี้
 - ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง วิเคราะห์ด้วยการหาค่าร้อยละ
 - ส่วนการวัดระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการมีส่วนร่วมของชุมชนในการแก้ไขปัญหาเสพติดในเด็กและเยาวชนในเขตพื้นที่เทศบาลตำบลไผ่รอบ อำเภอโพธิ์ประทับช้าง จังหวัดพิจิตร

วิเคราะห์ด้วยการหาค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน รวมถึงใช้เกณฑ์ในการแปลผลเป็นแบบมาตรฐานประมาณค่าของลิเคิร์ท

2. การวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อความคิดเห็นของประชาชนต่อแนวทางพัฒนาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการแก้ไขปัญหายาเสพติดในเด็กและเยาวชนในเขตพื้นที่เทศบาลตำบลไผ่รอบ อำเภอโพธิ์ประทับช้าง จังหวัดพิจิตร จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล โดยการหาค่าสถิติทดสอบ t-test, F-test (ANOVA)

สรุปผลการวิจัย

1. แนวทางพัฒนาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการแก้ไขปัญหายาเสพติดในเด็กและเยาวชนตำบลไผ่รอบ อำเภอโพธิ์ประทับช้าง จังหวัดพิจิตร พบว่า ประชาชนได้เห็นด้วยกับแนวทางพัฒนาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการแก้ไขปัญหายาเสพติดในเด็กและเยาวชนในเขตพื้นที่เทศบาลตำบลไผ่รอบ อำเภอโพธิ์ประทับช้าง จังหวัดพิจิตร ทั้งหมด 5 ด้าน โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การมีส่วนร่วมในการร่วมคิด รองลงมาตามลำดับ คือ การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ มีค่าเฉลี่ย การมีส่วนร่วมในการร่วมประเมินผล การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ และการมีส่วนร่วมในการร่วมเสนอแนะปรับปรุง และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า

1.1 ด้านการมีส่วนร่วมในการร่วมคิด

ประชาชนได้เห็นด้วยกับแนวทางพัฒนาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการแก้ไขปัญหายาเสพติดในเด็กและเยาวชน ตำบลไผ่รอบ อำเภอโพธิ์ประทับช้าง จังหวัดพิจิตร ด้านการมีส่วนร่วมในการร่วมคิด โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มีส่วนร่วมคิดเกี่ยวกับการสำรวจปัญหายาเสพติดในเด็กและเยาวชนในชุมชน

1.2 ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ

ประชาชนได้เห็นด้วยกับแนวทางพัฒนาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการแก้ไขปัญหายาเสพติดในเด็กและเยาวชนในเขตพื้นที่เทศบาลตำบลไผ่รอบ อำเภอโพธิ์ประทับช้าง จังหวัดพิจิตร ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ โดยภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มีส่วนร่วมในการตัดสินใจเกี่ยวกับการสำรวจปัญหายาเสพติดในเด็กและเยาวชนในชุมชน

1.3 ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ

ประชาชนได้เห็นด้วยกับแนวทางพัฒนาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการแก้ไขปัญหายาเสพติดในเด็กและเยาวชนในเขตพื้นที่เทศบาลตำบลไผ่รอบ อำเภอโพธิ์ประทับช้าง จังหวัดพิจิตร ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มีส่วนร่วมในการปฏิบัติเกี่ยวกับการสำรวจปัญหายาเสพติดในเด็กและเยาวชนในชุมชน

1.4 ด้านการมีส่วนร่วมในการร่วมประเมินผล

ประชาชนได้เห็นด้วยกับแนวทางพัฒนาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการแก้ไขปัญหายาเสพติดในเด็กและเยาวชนในเขตพื้นที่เทศบาลตำบลไผ่รอบ อำเภอโพธิ์ประทับช้าง จังหวัดพิจิตร ด้านการมีส่วนร่วมในการร่วมประเมินผล โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มีส่วนร่วมในการร่วมประเมินผลเกี่ยวกับการสำรวจปัญหายาเสพติดในเด็กและเยาวชนในชุมชน

1.5 ด้านการมีส่วนร่วมในการร่วมเสนอแนะปรับปรุง

ประชาชนได้เห็นด้วยกับแนวทางพัฒนาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการแก้ไขปัญหายาเสพติดในเด็กและเยาวชนในเขตพื้นที่เทศบาลตำบลไผ่รอบ อำเภอโพธิ์ประทับช้าง จังหวัดพิจิตร ด้านการมีส่วนร่วม

ร่วมในการร่วมเสนอแนะปรับปรุง โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มีส่วนร่วมในการร่วมเสนอแนะปรับปรุงเกี่ยวกับการสำรวจปัญหาเสพติดในเด็กและเยาวชนในชุมชน

2. วิเคราะห์ปัจจัยการมีส่วนร่วมของชุมชน เพื่อแก้ไขปัญหายาเสพติดในเด็กและเยาวชน ในเขตพื้นที่เทศบาลตำบลไผ่รอบ อำเภอโพธิ์ประทับช้าง จังหวัดพิจิตร

2.1 เพศที่แตกต่างกันของกลุ่มตัวอย่างต่อแนวทางการมีส่วนร่วมของชุมชนในการแก้ไขปัญหายาเสพติดในเด็กและเยาวชนในเขตพื้นที่เทศบาลตำบลไผ่รอบ อำเภอโพธิ์ประทับช้าง จังหวัดพิจิตร ในภาพรวมทุกด้าน พบว่า

เพศหญิงและเพศชายมีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมของชุมชน เพื่อแก้ไขปัญหายาเสพติดในเด็กและเยาวชนในเขตพื้นที่เทศบาลตำบลไผ่รอบ อำเภอโพธิ์ประทับช้าง จังหวัดพิจิตร ทั้งหมด 5 ด้าน ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

2.2 อายุที่แตกต่างกันของกลุ่มตัวอย่างต่อแนวทางการมีส่วนร่วมของชุมชน ในการแก้ไขปัญหายาเสพติดในเด็กและเยาวชนในเขตพื้นที่เทศบาลตำบลไผ่รอบ อำเภอโพธิ์ประทับช้าง จังหวัดพิจิตร ในภาพรวม ทั้งด้านการมีส่วนร่วมในการร่วมคิด การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ การมีส่วนร่วมในการร่วมประเมินผล และการมีส่วนร่วมในการร่วมเสนอแนะปรับปรุง พบว่า อายุต่อความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการมีส่วนร่วมของชุมชนในการแก้ไขปัญหายาเสพติดในเด็กและเยาวชน ตำบลไผ่รอบ อำเภอโพธิ์ประทับช้าง จังหวัดพิจิตร มีความแตกต่างกันดังนี้ คือ ต่ำกว่า 18 ปี กับ 18 - 20 ปี, 18 - 20 ปี กับ ต่ำกว่า 18 ปี กับ 21- 30 ปี กับ 41 - 50 ปี กับ 51 - 60 ปี และกับ 61 ปีขึ้นไป โดยมีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนกลุ่มอื่นๆ ไม่มีความแตกต่าง

2.3 สถานภาพสมรสที่แตกต่างกันของกลุ่มตัวอย่างต่อแนวทางการมีส่วนร่วมของชุมชน ในการแก้ไขปัญหายาเสพติดในเด็กและเยาวชนในเขตพื้นที่เทศบาลตำบลไผ่รอบ อำเภอโพธิ์ประทับช้าง จังหวัดพิจิตร ในภาพรวมทุกด้าน พบว่า สถานภาพสมรสที่แตกต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการมีส่วนร่วมของชุมชนในการแก้ไขปัญหายาเสพติดในเด็กและเยาวชนในเขตพื้นที่เทศบาลตำบลไผ่รอบ อำเภอ โพธิ์ประทับช้าง จังหวัดพิจิตร ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

2.4 ระดับการศึกษาที่แตกต่างกันของกลุ่มตัวอย่างต่อแนวทางการมีส่วนร่วมของชุมชน ในการแก้ไขปัญหายาเสพติดในเด็กและเยาวชนในเขตพื้นที่เทศบาลตำบลไผ่รอบ อำเภอโพธิ์ประทับช้าง จังหวัดพิจิตร ในภาพรวมทุกด้าน พบว่า ระดับการศึกษาต่อความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการมีส่วนร่วมของชุมชน ในการแก้ไขปัญหายาเสพติดในเด็กและเยาวชนในเขตพื้นที่เทศบาลตำบลไผ่รอบ อำเภอโพธิ์ประทับช้าง จังหวัดพิจิตร มีความแตกต่างกันดังนี้ คือ ประถมศึกษา กับ มัธยมศึกษาตอนต้น และกับ มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช., มัธยมศึกษาตอนต้น กับประถมศึกษา กับปริญญาตรี และกับ สูงกว่าปริญญาตรี, มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช. กับประถมศึกษา กับปริญญาตรี และกับสูงกว่าปริญญาตรี,ปวส./อนุปริญญา กับ ประถมศึกษา กับปริญญาตรี และกับสูงกว่าปริญญาตรี, โดยมีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05 ส่วนกลุ่มอื่น ๆ ไม่มีความแตกต่าง

2.5 อาชีพที่แตกต่างกันของกลุ่มตัวอย่างต่อแนวทางการมีส่วนร่วมของชุมชนในการแก้ไขปัญหายาเสพติดในเด็กและเยาวชนในเขตพื้นที่เทศบาลตำบลไผ่รอบ อำเภอโพธิ์ประทับช้าง จังหวัดพิจิตร ในภาพรวมทุกด้าน พบว่า อาชีพต่อความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการมีส่วนร่วมของชุมชนในการแก้ไขปัญหายาเสพติดในเด็กและเยาวชน ตำบลไผ่รอบ อำเภอโพธิ์ประทับช้าง จังหวัดพิจิตร มีความแตกต่างกันดังนี้ คือ ข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ กับพนักงาน/ลูกจ้างเอกชน กับค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว กับเกษตรกร กับรับจ้างทั่วไป

และกับนักเรียน/นักศึกษา, ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว กับข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ และกับเกษตรกร, เกษตรกร กับ ข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ กับพนักงาน/ลูกจ้างเอกชน กับค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว กับรับจ้างทั่วไป และกับนักเรียน/นักศึกษา, โดยมีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนกลุ่มอื่นๆ ไม่มีความแตกต่าง

2.6 รายได้ที่แตกต่างกันของกลุ่มตัวอย่างต่อแนวทางการมีส่วนร่วมของชุมชนในการ แก้ไขปัญหายาเสพติดในเด็กและเยาวชนในเขตพื้นที่เทศบาลตำบลไผ่รอบ อำเภอโพธิ์ประทับช้าง จังหวัดพิจิตร ในภาพรวมทุกด้าน พบว่า รายได้ต่อความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการมีส่วนร่วมของชุมชนในการแก้ไข ปัญหายาเสพติดในเด็กและเยาวชนในเขตพื้นที่เทศบาลตำบลไผ่รอบ อำเภอโพธิ์ประทับช้าง จังหวัดพิจิตร มี ความแตกต่างกันดังนี้ คือ ต่ำกว่า 5,000 บาท กับ 5,001-10,000 บาท กับ 10,001-15,000 บาท และมากกว่า 20,001 บาทขึ้นไป, 5,001-10,000 บาท กับต่ำกว่า 5,000 บาท, 10,001-15,000 บาท กับต่ำกว่า 5,000 บาท, มากกว่า 20,001 บาทขึ้นไป กับต่ำกว่า 5,000 บาท โดยมีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติ ที่ระดับ 0.05 ส่วนกลุ่มอื่นๆ ไม่มีความแตกต่าง

3. แนวทางการมีส่วนร่วมของชุมชน เพื่อแก้ไขปัญหายาเสพติดในเด็กและเยาวชน ใน เขตพื้นที่เทศบาลตำบลไผ่รอบ อำเภอโพธิ์ประทับช้าง จังหวัดพิจิตร

พบว่า ประชาชนในพื้นที่ได้เห็นด้วยกับแนวทางการมีส่วนร่วมของชุมชน เพื่อแก้ไขปัญหา ยาเสพติดในเด็กและเยาวชนในเขตพื้นที่เทศบาลตำบลไผ่รอบ อำเภอโพธิ์ประทับช้าง จังหวัดพิจิตร เพื่อให้ เทศบาลตำบลไผ่รอบ อำเภอโพธิ์ประทับช้าง จังหวัดพิจิตร หันมาตระหนักและใส่ใจอย่างเร่งด่วนนั้นก็คือ ส่งเสริมให้ประชาชนมีการรวมกลุ่มเป็นเครือข่ายชุมชนป้องกันและปราบปรามยาเสพติด รวมถึงมีการกำหนด รูปแบบหรือวิธีการในการจัดหาทรัพยากรที่จะใช้ในกิจกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดในชุมชนให้ สามารถปฏิบัติได้จริง ที่สำคัญคือ จะต้องมีการจัดตั้งคณะกรรมการชุมชนเพื่อร่วม ติดตาม ดูแล ผู้ติดและ ผู้ เสพยาเสพติด หรือจะเป็นการจัดสวัสดิการ รางวัล หรือเกียรติบัตร สำหรับชุมชนหรือครอบครัวที่มีส่วนร่วม ใน การป้องกันและปราบปรามยาเสพติด เพื่อให้เกิดแรงจูงใจในการร่วมกันป้องกันและปราบปรามยาเสพติด และ ตลอดจนมีการเปิดโอกาสให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผลในทุกระยะของ กิจกรรม/โครงการ เพื่อที่จะเป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหาดังกล่าวอย่างแท้จริง โดยทุกกระบวนการนั้นต้องอาศัย การมีส่วนร่วมของเราทุกคน ทุกภาคส่วนเป็นสำคัญ

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยมีประเด็นในการอภิปรายผล ดังนี้

1. การศึกษาเรื่อง แนวทางการมีส่วนร่วมของชุมชนในการแก้ไขปัญหายาเสพติดในเด็กและ เยาวชนในเขตพื้นที่เทศบาลตำบลไผ่รอบ อำเภอโพธิ์ประทับช้าง จังหวัดพิจิตร ผู้วิจัยได้ทำการวิจัยโดยมุ่งเน้น ศึกษาถึงสภาพการมีส่วนร่วมของชุมชน เพื่อแก้ไขปัญหายาเสพติดในเด็ก และเยาวชน ในเขตพื้นที่เทศบาล ตำบลไผ่รอบ ศึกษาปัจจัยการมีส่วนร่วมของชุมชน เพื่อแก้ไขปัญหายาเสพติดในเด็ก และเยาวชน ในเขตพื้นที่ เทศบาลตำบลไผ่รอบ อำเภอโพธิ์ประทับช้าง จังหวัดพิจิตร และเพื่อหาแนวทางการมีส่วนร่วมของ ชุมชน เพื่อแก้ไขปัญหายาเสพติดในเด็กและเยาวชน ในเขตพื้นที่เทศบาลตำบลไผ่รอบ อำเภอโพธิ์ประทับช้าง จังหวัดพิจิตร โดยได้นำแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวกับแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับแนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม แนวคิด เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของชุมชนแนวคิดที่เกี่ยวกับยาเสพติด แนวคิดเกี่ยวกับเด็กและเยาวชนและสถานการณ์ ยาเสพติด รวมถึงได้ศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อมาเป็นแนวทางในการวิเคราะห์ และใช้ในการศึกษาวิจัยใน ครั้งนี้ โดยผลการวิจัย พบว่า ประชาชนได้เห็นด้วยกับแนวทางการมีส่วนร่วมของชุมชนในการแก้ไข ปัญหายาเสพติดในเด็กและเยาวชนในเขตพื้นที่เทศบาลตำบลไผ่รอบ อำเภอโพธิ์ประทับช้าง จังหวัดพิจิตร

ทั้งหมด 5 ด้าน โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การมีส่วนร่วมในการร่วมคิด รองลงมาตามลำดับ คือ การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ การมีส่วนร่วมในการร่วมประเมินผล การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ และการมีส่วนร่วมในการร่วมเสนอแนะปรับปรุง

1.1 ด้านการมีส่วนร่วมในการร่วมคิด

ประชาชนเห็นด้วยกับแนวทางพัฒนาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการแก้ไขปัญหา ยาเสพติด ในเด็กและเยาวชนในเขตพื้นที่เทศบาลตำบลไผ่รอบ อำเภอโพธิ์ประทับช้าง จังหวัดพิจิตร ด้านการมีส่วนร่วมในการร่วมคิด โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก และด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มีส่วนร่วมคิดเกี่ยวกับการสำรวจปัญหาเสพติดในเด็กและเยาวชนในชุมชน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ประชาชนในเขตพื้นที่เทศบาลตำบลไผ่รอบ มีความต้องการทราบถึงปัญหาเสพติดในเด็กและเยาวชน ว่าเกิดมาจากสาเหตุอะไร ประชาชนในเขตพื้นที่เทศบาลตำบลไผ่รอบ จึงเข้ามามีส่วนร่วมคิดเกี่ยวกับการสำรวจปัญหาเสพติดมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อำนวยเดช เทพคำอ้าย ที่ได้ศึกษากลยุทธ์การสร้างพลังชุมชนในการแก้ไขปัญหาเสพติดของหมู่บ้านพบพระเหนือ หมู่ที่ 1 ตำบลพบพระ อำเภอพบพระ จังหวัดตาก พบว่าการพัฒนากลยุทธ์การสร้างพลังชุมชนเพื่อแก้ไขปัญหาเสพติดในหมู่บ้านพบพระเหนือ หมู่ที่ 1 ตำบล พบพระ อำเภอพบพระ จังหวัดตาก ได้กลยุทธ์ที่สำคัญดังนี้ กลยุทธ์ด้านการแก้ไขปัญหาอย่างมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนในหมู่บ้าน/ชุมชน โดยให้มามีส่วนร่วมในการคิด การตัดสินใจและร่วมปฏิบัติ ได้แก่ ส่งเสริมและสนับสนุนการแสวงหาความร่วมมือและการมีส่วนร่วมของชุมชน กลยุทธ์ด้านการจัดตั้งกฎระเบียบ ข้อบังคับใช้ และบทลงโทษที่สอดคล้องกับชุมชน

1.2 ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ

ประชาชนเห็นด้วยกับแนวทางพัฒนาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการแก้ไขปัญหาเสพติด ในเด็กและเยาวชนในเขตพื้นที่เทศบาลตำบลไผ่รอบ อำเภอโพธิ์ประทับช้าง จังหวัดพิจิตร ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ โดยภาพรวม อยู่ในระดับปานมาก และด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มีส่วนร่วมในการตัดสินใจเกี่ยวกับการสำรวจปัญหาเสพติดในเด็กและเยาวชนในชุมชน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ประชาชนในเขตพื้นที่เทศบาลตำบลไผ่รอบ เห็นว่าการตัดสินใจเกี่ยวกับการสำรวจปัญหาเสพติด เป็นสิ่งแรกที่จะทำให้รู้ว่าปัญหาเสพติดมาจากอะไร และควรจะเลือกวิธีสำรวจอย่างไรให้เหมาะสม ประชาชนในเขตพื้นที่เทศบาลตำบลไผ่รอบจึงเข้ามามีส่วนร่วมในการตัดสินใจเกี่ยวกับปัญหาเสพติดในเด็กและเยาวชนมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อำนวยเดช เทพคำอ้าย ที่ได้ศึกษากลยุทธ์การสร้างพลังชุมชนใน การแก้ไขปัญหาเสพติดของหมู่บ้านพบพระเหนือ หมู่ที่ 1 ตำบลพบพระ อำเภอพบพระ จังหวัดตาก พบว่าการพัฒนากลยุทธ์การสร้างพลังชุมชนเพื่อแก้ไขปัญหาเสพติดในหมู่บ้านพบพระเหนือ หมู่ที่ 1 ตำบลพบพระ อำเภอพบพระ จังหวัดตาก ได้กลยุทธ์ที่สำคัญดังนี้ กลยุทธ์ด้านการแก้ไขปัญหาอย่างมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนในหมู่บ้าน/ชุมชน โดยให้มามีส่วนร่วมในการคิด การตัดสินใจและร่วมปฏิบัติ ได้แก่ พัฒนาศักยภาพชุดรักษาความสงบเรียบร้อยประจำหมู่บ้านในการเฝ้าระวังยาเสพติด ส่งเสริมและสนับสนุนการแสวงหาความร่วมมือและการมีส่วนร่วมของชุมชน

1.3 ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ

ประชาชนเห็นด้วยกับแนวทางพัฒนาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการแก้ไขปัญหาเสพติด ในเด็กและเยาวชนในเขตพื้นที่เทศบาลตำบลไผ่รอบ อำเภอโพธิ์ประทับช้าง จังหวัดพิจิตร ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก และด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มีส่วนร่วมในการปฏิบัติเกี่ยวกับการสำรวจปัญหาเสพติดในเด็กและเยาวชนในชุมชน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ประชาชนในเขตพื้นที่เทศบาลตำบลไผ่รอบ มีความตระหนักถึงความสำคัญในการลงมือปฏิบัติในการสำรวจปัญหา ประชาชนในเขตพื้นที่เทศบาลตำบลไผ่รอบ จึงเข้ามามีส่วนร่วมในการปฏิบัติเกี่ยวกับปัญหาเสพติดในเด็กและเยาวชนมากที่สุด ซึ่ง

สอดคล้องกับงานวิจัยของ จ.ส.ต. เสกสรร ชันตี ที่ได้ศึกษาแนวทางการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของสถานีตำรวจภูธรทรายทองวัฒนา จังหวัดกำแพงเพชร พบว่า แนวทางพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของสถานีตำรวจภูธรทรายทองวัฒนา จังหวัดกำแพงเพชร พบแนวทางที่สำคัญคือ มีการส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการปฏิบัติ ไม่ว่าจะเป็นการรวมกลุ่มเป็นเครือข่ายชุมชน มีการกำหนดรูปแบบหรือวิธีการในการจัดหาทรัพยากรที่จะใช้ในกิจกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดในชุมชนให้สามารถปฏิบัติได้จริงจัดตั้งคณะกรรมการชุมชนเพื่อร่วม ติดตาม ดูแลผู้ติดยาและผู้เสพยาเสพติด

1.4 ด้านการมีส่วนร่วมในการร่วมประเมินผล

ประชาชนเห็นด้วยกับแนวทางพัฒนาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการแก้ไขปัญหาเสพติดในเด็กและเยาวชนในเขตพื้นที่เทศบาลตำบลไผ่รอบ อำเภอโพธิ์ประทับช้าง จังหวัดพิจิตร ด้านการมีส่วนร่วมในการร่วมประเมินผล โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก และด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มีส่วนร่วมในการร่วมประเมินผลเกี่ยวกับการสำรวจปัญหาเสพติดในเด็กและเยาวชนในชุมชน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะประชาชนในเขตพื้นที่เทศบาลตำบลไผ่รอบ มีความต้องการที่จะร่วมกันหาข้อสรุปในการสำรวจปัญหาเสพติดในเด็กและเยาวชนในชุมชน เพื่อที่จะได้นำข้อมูลการสำรวจมาแก้ไขปัญหาดังกล่าวที่เกิดขึ้น ประชาชนในเขตพื้นที่เทศบาลตำบลไผ่รอบจึงเข้ามามีส่วนร่วมในการร่วมประเมินผลเกี่ยวกับปัญหาเสพติดในเด็กและเยาวชนมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จ.ส.ต.เสกสรร ชันตี ที่ได้ศึกษา แนวทางการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของสถานีตำรวจภูธรทรายทองวัฒนา จังหวัดกำแพงเพชร พบว่า มีการเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินในทุกระยะของกิจกรรม/โครงการ ที่เกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด

1.5 ด้านการมีส่วนร่วมในการร่วมเสนอแนะปรับปรุง

ประชาชนได้เห็นด้วยกับแนวทางพัฒนาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการแก้ไขปัญหาเสพติดในเด็กและเยาวชนในเขตพื้นที่เทศบาลตำบลไผ่รอบ อำเภอโพธิ์ประทับช้าง จังหวัดพิจิตร ด้านการมีส่วนร่วมในการร่วมเสนอแนะปรับปรุง โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก และด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มีส่วนร่วมในการร่วมเสนอแนะปรับปรุงเกี่ยวกับการสำรวจปัญหาเสพติดในเด็กและเยาวชนในชุมชน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะประชาชนในเขตพื้นที่เทศบาลตำบลไผ่รอบ ยังมีความคิดเห็นว่า การสำรวจปัญหาเสพติดในเด็กและเยาวชนในชุมชนนั้น ควรมีการแก้ไขปรับปรุงให้เข้าถึงปัญหามากยิ่งขึ้น ควรมีการปรับปรุงวิธีการในการสำรวจปัญหาดังกล่าวเพื่อให้ได้ข้อมูล สาเหตุของปัญหาที่แท้จริง ซึ่งจะได้นำมาเป็นแนวทางพัฒนาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการแก้ไขปัญหาเสพติดในเด็กและเยาวชนอย่างแท้จริง ประชาชนในเขตพื้นที่เทศบาลตำบลไผ่รอบจึงเข้ามามีส่วนร่วมในการร่วมเสนอแนะปรับปรุงเกี่ยวกับการสำรวจปัญหาเสพติดในเด็กและเยาวชนมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ถึงลักษณะการมีส่วนร่วมของประชาชน พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนจะต้องประกอบไปด้วยการร่วมเสนอแนะปรับปรุง การให้ข้อเสนอแนะปรับปรุงนโยบาย แผนงาน โครงการ กิจกรรม

2. ปัจจัยการมีส่วนร่วมของชุมชน เพื่อแก้ไขปัญหาเสพติดในเด็ก และเยาวชน ในเขตพื้นที่เทศบาลตำบลไผ่รอบ อำเภอโพธิ์ประทับช้าง จังหวัดพิจิตร จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า

2.1 เพศ ไม่มีผลต่อแนวทางการมีส่วนร่วมของชุมชนในการแก้ไขปัญหาเสพติดในเด็กและเยาวชนในเขตพื้นที่เทศบาลตำบลไผ่รอบ อำเภอโพธิ์ประทับช้าง จังหวัดพิจิตร ในภาพรวมทุกด้าน ทั้งนี้ ผู้วิจัย มีความคิดเห็นว่าในปัจจุบันไม่มีการแบ่งแยกในเรื่องบทบาทของเพศ ไม่ว่าจะเป็นเพศชายหรือเพศหญิงก็มีสิทธิเท่าเทียมกัน ฉะนั้นเพศจึงไม่มีผลต่อแนวทางการมีส่วนร่วมของชุมชนในการแก้ไขปัญหาเสพติด

2.2 อายุ มีผลต่อแนวทางพัฒนาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการแก้ไขปัญหายาเสพติดในเด็กและเยาวชนในเขตพื้นที่เทศบาลตำบลไผ่รอบ อำเภอโพธิ์ประทับช้าง จังหวัดพิจิตร ในภาพรวมทุกด้าน ทั้งนี้ผู้วิจัยมีความคิดเห็นว่า ช่วงอายุที่ต่างกัน ทำให้มีประสบการณ์ในการดำเนินชีวิตที่ไม่เหมือนกัน ฉะนั้นอายุจึงมีผลต่อแนวทางพัฒนาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการแก้ไขปัญหายาเสพติด

2.3 สถานภาพสมรส ไม่มีผลต่อแนวทางพัฒนาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการแก้ไขปัญหายาเสพติด ในเด็กและเยาวชนในเขตพื้นที่เทศบาลตำบลไผ่รอบ อำเภอโพธิ์ประทับช้าง จังหวัดพิจิตร ในทุกด้าน ทั้งนี้ผู้วิจัยมีความคิดเห็นว่า สถานภาพสมรสหรือการครองคู่ไม่ว่าจะเป็น สถานภาพโสด สมรส และหย่าร้าง ตามบริบทของสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปเป็นสังคมในบริบทของสิทธิมนุษยชน มีความทัดเทียมกัน ซึ่งต่างจากสมัยก่อนที่กล่าวว่า เมื่อแต่งงานแล้วผู้ชายคือช้างเท้าหน้าเป็นผู้นำครอบครัว ฉะนั้น สถานภาพสมรสจึงไม่มีผลต่อแนวทางพัฒนาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการแก้ไขปัญหายาเสพติด

2.4 ระดับการศึกษา มีผลต่อแนวทางพัฒนาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการแก้ไขปัญหายาเสพติดในเด็กและเยาวชนในเขตพื้นที่เทศบาลตำบลไผ่รอบ อำเภอโพธิ์ประทับช้าง จังหวัดพิจิตร ในภาพรวมทุกด้าน ทั้งนี้ผู้วิจัยมีความคิดเห็นว่า ระดับการศึกษาที่ต่างกัน ทำให้มีแนวคิด ความคิดเห็น ทัศนคติของแต่ละบุคคลแตกต่างกัน ฉะนั้นระดับการศึกษาจึงมีผลต่อแนวทางพัฒนาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการแก้ไขปัญหายาเสพติด

2.5 อาชีพ มีผลต่อแนวทางพัฒนาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการแก้ไขปัญหายาเสพติดในเด็กและเยาวชนในเขตพื้นที่เทศบาลตำบลไผ่รอบ อำเภอโพธิ์ประทับช้าง จังหวัดพิจิตร ในภาพรวมทุกด้าน ทั้งนี้ผู้วิจัย มีความคิดเห็นว่า อาชีพที่แตกต่างกัน ก็จะมีระยะเวลาการทำงานไม่เหมือนกัน ความหนักเบาของการทำงาน ก็แตกต่างกัน ฉะนั้นอาชีพจึงมีผลต่อแนวทางพัฒนาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการแก้ไขปัญหายาเสพติด

2.6 รายได้ มีผลต่อแนวทางพัฒนาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการแก้ไขปัญหายาเสพติดในเด็กและเยาวชนในเขตพื้นที่เทศบาลตำบลไผ่รอบ อำเภอโพธิ์ประทับช้าง จังหวัดพิจิตร ในภาพรวม ทั้งด้านการมีส่วนร่วมในการร่วมคิด การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ การมีส่วนร่วมในการร่วมประเมินผล และการมีส่วนร่วมในการร่วมเสนอแนะปรับปรุง ทั้งนี้ผู้วิจัยมีความคิดเห็นว่า ประชาชนที่มีรายได้ต่างกัน ทำให้มีผลต่อการมีส่วนร่วมต่างกัน ประชาชนในเขตพื้นที่เทศบาลตำบลไผ่รอบบางกลุ่มอาจต้องทำงานอย่างหนัก เพื่อนำเงินมาจุนเจือครอบครัว จึงไม่ค่อยมีเวลาให้ความร่วมมือกับชุมชน ฉะนั้นรายได้จึงมีผลต่อแนวทางพัฒนาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการแก้ไขปัญหายาเสพติด

3. แนวทางพัฒนาการมีส่วนร่วมของชุมชน เพื่อแก้ไขปัญหายาเสพติดในเด็กและเยาวชน ในเขตพื้นที่เทศบาลตำบลไผ่รอบ อำเภอโพธิ์ประทับช้าง จังหวัดพิจิตร

พบว่า ประชาชนในพื้นที่ได้เห็นด้วยกับแนวทางพัฒนาการมีส่วนร่วมของชุมชน เพื่อแก้ไขปัญหายาเสพติดในเด็กและเยาวชน ในเขตพื้นที่เทศบาลตำบลไผ่รอบ อำเภอโพธิ์ประทับช้าง จังหวัดพิจิตร เพื่อให้เทศบาลตำบลไผ่รอบ อำเภอโพธิ์ประทับช้าง จังหวัดพิจิตร หันมาตระหนักและใส่ใจอย่างเร่งด่วนนั่นก็คือ ส่งเสริมให้ประชาชนมีการรวมกลุ่มเป็นเครือข่ายชุมชนป้องกันและปราบปรามยาเสพติด รวมถึงมีการกำหนดรูปแบบหรือวิธีการในการจัดหาทรัพยากรที่จะใช้ในกิจกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดในชุมชนให้สามารถปฏิบัติได้จริง ที่สำคัญคือ จะต้องมีการจัดตั้งคณะกรรมการชุมชนเพื่อร่วม ติดตาม ดูแล ผู้ติดและผู้เสพยาเสพติด หรือจะเป็นการจัดสวัสดิการ รางวัล หรือเกียรติบัตร สำหรับชุมชนหรือครอบครัวที่มีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด เพื่อให้เกิดแรงจูงใจในการร่วมกันป้องกันและปราบปรามยาเสพติด และตลอดจนมีการเปิดโอกาสให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผลในทุกระยะของ

กิจกรรม/โครงการ เพื่อที่จะเป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหาได้อย่างแท้จริง โดยทุกกระบวนการนั้นต้องอาศัยการมีส่วนร่วมของเราทุกคน ทุกภาคส่วนเป็นสำคัญ สอดคล้องกับ จ.ส.ต.เสกสรรค์ ชันดี ที่ได้ศึกษา แนวทางพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของสถานีตำรวจภูธรทรายทองวัฒนา จังหวัดกำแพงเพชร พบว่า แนวทางที่สำคัญคือ ส่งเสริมให้ประชาชนมีการรวมกลุ่มเป็นเครือข่ายชุมชนป้องกันและปราบปรามยาเสพติด มีการกำหนดรูปแบบหรือวิธีการในการจัดหาทรัพยากรที่จะใช้ในกิจกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดในชุมชนให้สามารถปฏิบัติได้จริง มีการจัดตั้งคณะกรรมการชุมชนเพื่อร่วม ติดตาม ดูแล ผู้ติดและผู้เสพยาเสพติด เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการติดตามและประเมิน ในทุกระยะของกิจกรรม/โครงการจึงกล่าวได้ว่า ปัญหาเสพติดนั้นถือเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นมาอย่างต่อเนื่องเพราะลักษณะปัญหาเสพติดมีการพัฒนาเปลี่ยนแปลงสภาพที่สลับซับซ้อนกันมากขึ้น ทั้งชนิดหรือประเภทของยาเสพติดที่มีการค้า การเสพ สาเหตุที่ค้า วิธีการเสพ ทั้งเสพประเภทเดียวและผสมผสาน ซึ่งจะต้องได้รับการแก้ไขปัญหามุ่งไปที่เป้าหมายที่ยังคงเหลืออยู่และสร้างความมั่นคงโดยยึดพื้นที่เป็นหลักในการแก้ไขปัญหาในระดับหมู่บ้าน/ชุมชน โดยอาศัยกระบวนการที่สอดคล้องกับแผนและงบประมาณในการตอบสนองต่อการดำเนินงานทุกระดับ ไม่ว่าจะเป็นตั้งแต่ระดับครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ ที่จะต้องหันมาตระหนักและใส่ใจอย่างจริงจัง เพื่อนำไปสู่การแก้ไขปัญหได้อย่างแท้จริง โดยทุกกระบวนการนั้นต้องอาศัยการมีส่วนร่วมของเราทุก ๆ คน เป็นสำคัญ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ตำบลไผ่รอบ อำเภอโพธิ์ประทับช้าง จังหวัดพิจิตร ควรมีการส่งเสริม และสนับสนุนให้ประชาชนทุกคนได้ตระหนักและเข้ามามีส่วนร่วมในการหาแนวทางแก้ไขปัญหายาเสพติดในเด็กและเยาวชนอย่างต่อเนื่อง เพื่อหาแนวทางแก้ไข ปรับปรุง เปลี่ยนแปลง และพัฒนาเด็กและเยาวชนในพื้นที่ให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีมากยิ่งขึ้น

2. ควรมีการนำผลการวิจัยเสนอต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้หน่วยงานดังกล่าวเห็นถึงความสำคัญ และสนับสนุนให้ประชาชนทุกคนได้ตระหนักและเข้ามามีส่วนร่วมในการหาแนวทางแก้ไขปัญหามลกระทบของปัญหายาเสพติดในเด็กและเยาวชน เพื่อมุ่งไปสู่การพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็กและเยาวชนให้เกิดผลต่อการแก้ไขในเชิงปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรม

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการวิจัยอย่างต่อเนื่องถึงแนวทางการมีส่วนร่วมของชุมชนในการแก้ไขปัญหายาเสพติดในเด็กและเยาวชนในเขตพื้นที่เทศบาลตำบลไผ่รอบ อำเภอโพธิ์ประทับช้าง จังหวัดพิจิตรในทุกๆ ด้าน เพื่อที่จะนำไปสู่การมีส่วนร่วมของประชาชนทุกคนในการแก้ไขผลกระทบที่เกิดขึ้นได้อย่างแท้จริง

2. ควรมีการศึกษาถึงแนวทางการมีส่วนร่วมของชุมชนในการแก้ไขปัญหายาเสพติดในเด็กและเยาวชนในเขตพื้นที่เทศบาลตำบลไผ่รอบ อำเภอโพธิ์ประทับช้าง จังหวัดพิจิตร ทั้งในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพอย่างต่อเนื่อง เพื่อทำให้ทราบถึงรายละเอียดเชิงลึกเกี่ยวกับปัจจัยต่างๆ ที่มีความสัมพันธ์ต่อแนวทางการมีส่วนร่วมของชุมชนในการแก้ไขปัญหายาเสพติดในเด็กและเยาวชน อันสะท้อนให้เห็นความสำคัญของการมีคุณภาพชีวิตที่ดีของเด็กและเยาวชนที่จะต้องเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่ดีในวันข้างหน้า

เอกสารอ้างอิง

ตำรวจแห่งชาติ, สำนักงาน. (2547). กฎหมายยาเสพติด. กรุงเทพฯ.

นรินทร์ชัย พัฒนพงศา. (2546). การมีส่วนร่วม หลักการพื้นฐาน เทคนิคและกรณีตัวอย่าง. กรุงเทพฯ: 598 Print.

ปาริชาติ วลัยเสถียร. (2548). กระบวนการและเทคนิคการทำงานของนักพัฒนา. กรุงเทพฯ: อูษาการพิมพ์.

พัชรีย์ สีโรรส. (2546). คู่มือการมีส่วนร่วมของประชาชน. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

เสกสรร ชันตี. (2554). แนวทางพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของสถานีตำรวจภูธรทรายทองวัฒนา จังหวัดกำแพงเพชร. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร.

อศิน รพีพัฒน์. (2547). การมีส่วนร่วมของประชาชนในงานพัฒนา. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ

อำนวยเดช เทพคำอ้าย. (2551). กลยุทธ์การสร้างพลังชุมชนใน การแก้ไขปัญหาเสพติดของหมู่บ้านพบพระเหนือ หมู่ที่ 1 ตำบลพบพระ อำเภอพบพระ จังหวัดตาก. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร.

อรทัย ก๊กผล. (2546). คู่มือการมีส่วนร่วม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.